

CAP

VERNELL

DRUCK
CASA

Nº 90

CAPDEPERA - CALA RATJADA

JUNY 1988

**per què
s'ha romput
la corda?**

PORTALET

L'ALLAU

Com si el sol estiuec incidís sobre la neu de la política local, inamovible durant l'hivern, ha bastat gairebé un etxem per produir l'allau, l'esllavissada. El que pareixia ésser una de les clàssiques tempestes dins un tassó d'aigua ha acabat en un autèntic cicló que ha produït, al seu pas, una vertadera destrossa, fins a convertir-se en un dels més significatius aconteixements de l'actual etapa democràtica gabellina i enduguent-se per davant en Joan Pascual, fins ara batle de Capdepera.

Aquesta seria, a grans trets, la cronologia dels aconteixements: Una denúncia fa que l'Ajuntament aturi unes obres del regidor Salvador Moll en el seu restaurant "Paraiso" de la platja de Cala Agulla. A continuació, en Salvador Moll denuncia en un Ple que els xiringuitos de la platja són il·legals, que tenen metres de més, i que si no s'hi posa remei elevarà la denúncia davant la Delegació del Govern i Jefatura de Costes. Tercera passa, Jefatura de Costes, acollint-se a una llei de 1976, precinta els esmentats xiringuitos, per excés de metres de superfície. L'Associació "Es Faralló", que té concedida l'explotació "de paraula", és comminada per l'Ajuntament a baixar els preus de les begudes, una vegada haver retallat les terrasses dels dos bars i aquests haver estat desprecintats per Costes. El president d'"Es Faralló", Miquel Alzina, amenaça amb la dimissió. Finalment, dimiteix en Joan Pascual.

"Cap Vermell", recollint l'opinió del carrer, pensa el que segueix: En Salvador Moll denuncià els metres de més dels xiringuitos, no per consciència ciutadana, no per deure polític, sinó com a represàlia per haver-se-li aturat les obres del seu restaurant i per minvar la competència que suposen les instal·lacions de la platja. Amb la retallada de les terrasses no se soluciona el problema de saturació de Cala Agulla i, en canvi, sí se perjudica "Es Faralló", que deixarà d'ingressar uns doblers que reverteixen en el poble. L'Ajuntament no fa baixar els preus de les begudes perquè cregui que sense terrasses el servei és pitjor, sinó per fotre en Salvador Moll, que té un bar a la zona. Això pensam; estam davant una guerra d'interessos, no pareix que als polítics els importi el bé de la comunitat, això és Xangai, aquí tothom va fot qui fot i viva el Rei, no és demagògic pensar que estam abandonats de la ma de Déu, hi ha per llogar cadiretes, les dones i els nins primer, socors, el vaixell fa aigua per tots els costats.

Teòricament, en Guillem Garau ha d'ocupar la plaça de regidor que deixa vacant en Joan Pascual, però, qui serà el nou batle? La nostra travessa sols passa per una coalició UM-CDS. Dels set regidors d'aquests dos partits, puix que en Salvador Moll ara va per lliure, triau el que vulgueu. Qualsevol d'ells. Altra possibilitat no existeix. I sino, feis números.

PES CAP QUE CREMA

HI HA REBUMBORI A LA POLÍTICA LOCAL. LA DIMISSIÓ D'EN JOAN PASCUAL HA CULMINAT UN PROCÉS DE TENSIO I DISPUTES DINS L'AJUNTAMENT, DISPUTES QUE, MES DE DUES VEGADES, HAN TRASPASSAT LES BARRERES MUNICIPALS I HAN INVADIT TERRENYS I INTERESSOS PERSONALS. L'AFER DELS XIRINGUITOS DE LA PLATJA DE L'AGULLA HAURIA ESTAT LA GOTA QUE FA VESSAR EL TASSO. AL RESPECTE RECOLLIM L'OPINIÓ DEL BATLE DIMISSIIONARI, JOAN PASCUAL, DEL REGIDOR SALVADOR MOLL, DUNUNCIANT DE LA POSSIBLE ILLEGALITAT DELS BARS DE L'AGULLA, I DE MIQUEL ALZINA, PRESIDENT DE L'ASSOCIACIÓ "ES FARALLO", QUE EXPLOTA ELS SERVEIS DE LA PLATJA.

JOAN PASCUAL Els bars de L'Agulla foren precintats per Costes i s'han hagut de llevar les terrasses, en aplicació d'una llei de 1976. El regidor Salvador Moll, en un Ple ja va sol·licitar que es retallàs la superfície dels bars i que, en cas contrari, ho denunciaria a Costes i al Delegat del Govern. Així degué ser, perquè Costes es presentà gairebé tot d'una a precintat les instal·lacions, quan "Es Faralló" les ve explotant des de 1978 sense cap problema. Això suposarà una minva en els ingressos de l'Associació i que, com sabeu, reverteixen en millores del poble. No dic jo que la llei no s'hagi de complir, ara bé, aquesta llei és discriminatòria i no té en compte peculiaritats ni superfície de les platges. A més, en el nostre cas, no es tracta de defensar interessos particulars sinó els de tot el poble.

SALVADOR MOLL Hi ha que dir que l'Ajuntament no ha aplicat la llei igual per tots. Vaig denunciar dues obres que tenien alguna cosa que veure amb l'Ajuntament i que no complien la llei. Se va estreneir que per les mateixes dades el celador de Costes, després d'haver avisat l'any passat en tres ocasions, supòs que complint amb el seu deure, va detectar unes irregularitats a una d'aquestes obres denunciades, o sigui, els xiringuitos de damunt la platja de l'Agulla. L'Ajuntament no degué contestar a les denúncies formulades per Costes, per tant, passat el temps legal que hi ha per fer les al·legacions, donat que no hi havia resposta, es procedí a precintat els xiringuitos. L'Ajuntament, en aquest cas, va cometre dues equivocacions; la primera, deixar fer unes obres il·legals, i la segona va ésser no fer cas de la denúncia.

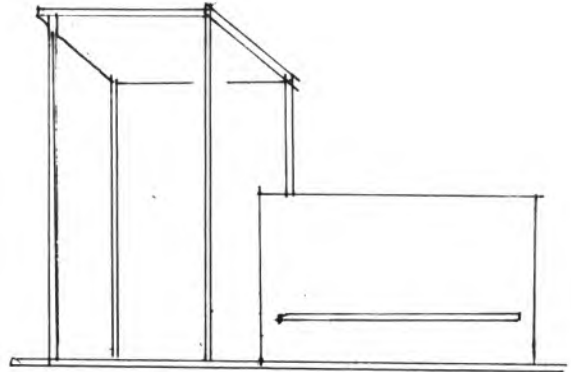
MIQUEL ALZINA No he de dir jo qui és culpable de la situació creada, sinó que nosaltres en tocam les conseqüències i de rebot tot el poble. La desaparició de les terrasses suposa retallar els ingressos de l'Associació, que, en definitiva, van a parar al poble. Ara, per afegitó, l'Ajuntament diu que hem de baixar preus perquè sense les terrasses baixa la qualitat del servei que donam. No sé que he de dir, però pens que nosaltres estam enmig i ballam, sense tenir-ne cap culpa. Per si això no bastàs, estàvem habilitant un terreny per a aparcament controlat, evitant el perill i la degradació que suposa que els vehicles es fiquin entre els pins, i ara l'Ajuntament diu que es pot seguir aparcant allà on es vulgui. No sé, però pens que la situació és molt delicada i si les coses no es componen no dubtaré en dimitir.

DIMISSION Com ja queda recollit en el "Portalet" i enmig d'una considerable tempesta política, en Joan Pascual ha presentat la seva dimissió com a batle de Capdepera. S'obre ara un parèntesi que haurà de donar lloc a una nova etapa. La vacant com a regidor l'hauria d'ocupar en Guillem Garau i el nou batle, tal i com estan les coses, no pareix probable que fugi de l'òrbita de UM/CDS. D'en Joan Pascual, com a batle, n'hem fet una crítica quan així ho hem cregut oportú. En Joan, com a ciutadà de Capdepera, ens mereix un respecte impressionant. En qualsevol cas, amb ell se'n va de l'Ajuntament una persona dialogant i oberta, receptiva i planera. No tots poden dir el mateix. Amb més temps i quan els ànims hagin refredat, en parlarem més detingudament amb l'interessat.

CALA RATJADA Des del desembre de 1980, en què va aparèixer el primer número de "Cap Vermell", nosaltres optàrem pel topònim CALA RAJADA, enfront de l'habitual CALA RATJADA. Per què ho férem? No per esnobisme, no per voler-ne saber més que els altres, no per caprici. El motiu no era altre de que tots, absolutament tots els diccionaris consultats apunten com a acceptió més correcta la de rajada, si ens referim a un peix de cos pla i figura romboidal, com pareix que és el cas. Després de vuit anys en què no tothom ha entès la nostra postura, la Universitat de les Illes Balears, a petició del Govern Autònom, ha emès un informe sobre topònims dels pobles de les Illes. I la Universitat ha dit CALA RATJADA. Com que no volem ésser més papistes que el Papa ni volem fer un món d'una cosa accessòria, donam per bona l'opinió de la nostra Universitat i a partir d'ara, nosaltres també, amb tota humilitat rectificam i ens apuntem a la "ratjada" de sempre. Això pel que fa a "Cap Vermell". Després que cadascú faci el que vulgui.

SEGUEIXEN ...les obres de la Plaça dels Pins. Seguim sense voler pronunciar-nos al respecte, sense tenir-ne una visió de conjunt. L'únic que volem senyalar és que ens pareix del pitjor gust que aquestes obres, justament, s'hagin de fer durant l'estiu. Quan el nostre Ajuntament és bo per aturar les obres dels particulars, per tal de no molestar els turistes, ells van i mouen pols en el lloc més cèntric de Cala Ratjada, en el més transitat i concorregut. D'això se'n diu predicar amb l'exemple.

LLUM Quan ja donàvem el joc per escampat i pensàvem que el moll quedaria a les fosques durant tot l'estiu, a la fi s'han decidit a acabar les obres d'enllumenat de la zona portuària, tan necessàries per altra part. Això és cosa del Servei de Ports i Litoral, i les notícies que ens donaren eren de què la inauguració estava prevista entorn a Pasqua. Pareix que hi ha hagut problemes amb l'empresa instal·ladora i això ha fet que la conclusió d'aquesta millora s'hagi demorat tant. Esperam que per les festes del Carme la cosa ja funcioni.

ARTISTES N'hi ha que es senten artistes i de qualsevol paret en fan una obra d'art. Una de les més llamatives creacions darrerament aparegudes és una a l'entrada de Cala Ratjada que diu "Este pueblo da asco. Adivinen por qué". Es veu d'un tros enfors i nosaltres, vius com som, ja tenim resposta a la pregunta. Aquest poble fa oi perquè hi ha artistes com l'autor de la pintada que es dediquen a embrutar-lo.

EMPENTA Demostren tenir-ne, fins ara, les Joventuts Musicals de Capdepera. Feels a la promesa d'oferir un concert mensual, el del mes de juny ha estat a càrrec del "Trio Clàssic", integrat per Mateu J. Vidal (flauta), Rafel Adrover (clarinet) i Miquel A. Aguiló (violoncel). L'escencari, en aquesta ocasió, fou l'Hotel S'Entrador, a manca de la més mínima infraestructura musical a tot el poble que permeti desenvolupar aquest tipus d'actes.

VIDRIERES El proper 17 de juliol, a la missa de les 7 de l'horabaixa, si no hi res de nou seran inaugurades les noves vidrieres de la façana principal de l'Església del Carme de Cala Ratjada. Confeccionades a un taller de Barcelona, tendran motius mariners i de la pròpia Patrona de la parròquia. Amb elles, a part de la millora estètica, s'espera que el temple guany en lluminositat.

AQUEST NÚMERO L'HEM FET:

Joan Nebot
 Mari-Germa Melis
 Joana Colom
 Maria Vives
 Pep Terrassa
 Llucià Sirer
 Mª Antònia Nadal
 Jaume Fuster
 Ani Muñoz
 Antoni Amorós
 Gabriel Torres
 Domingo Chaparro (fotos)
 Gabriel Flaquer

BOLLETÍ DE L'OBRA CULTURAL
 BALEAR

Capdepera-Cala Rajada

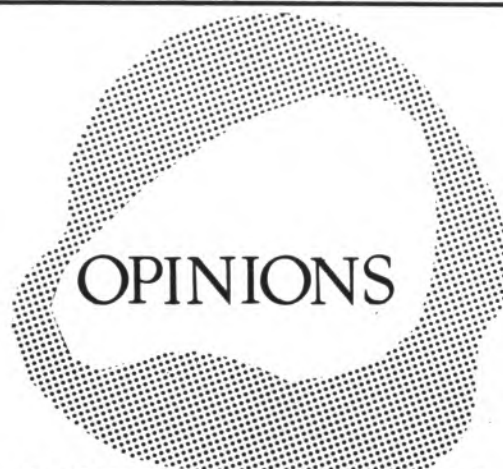
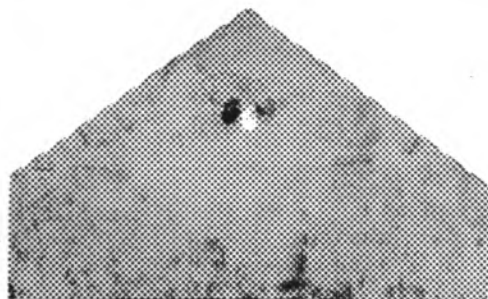
JUNY 1988

Carres d'es Port, 43
 Capdepera

Dipòsit Legal: 197/80

Imprimeix:
 APOSTOL Y CIVILIZADOR, Petra

Els articles publicats en aquesta
 revista, expressen únicament
 l'opinió dels seus autors.

ESGLÉSIA DE LA MARE DE DÉU DEL CARME

L'església parroquial, sota l'advocació de la Verge del Carme, patrona de la gent de la mar i d'aquest recollit port pesquer contigu a senyes d'identitat tan característiques com Es Faralló o Sa Torre Cega, de l'encantadora Cala Rajada, de Capdepera, viurà ben aviat, enmig de les ja imminents Festes del Carme, moments de goig, amb la inauguració d'una sèrie d'obres noves que li hauran de donar major realçament, exterior i interior, ben merescut tant per la seva ubicació com per l'estima general a la Mare de Déu del Carme.

Aquestes obres començaren amb una millor peanya, amb els parterres ajardinats, habitatges d'acollida de passants en situació difícil, consolidació de la torre del campanar, teulades, restauració de l'orgue a càrrec d'una comissió creada expressament... Tot això culmina ara amb la col·locació d'unes valuoses i artístiques vidrieres en els buits que ja existeixen "ad hoc" a la façana principal, cosa que vendrà a donar una major lluminositat al temple així com més vistositat, entibament i prestància estètica a aquest edifici singular, popular i monumental a l'ensem.

Necessàriament, encara vendran més obres. Per això i molt més s'ha mogut un equip de persones, desgraciadament reduït, en favor de la consecució més immediata d'aquestes millores tan necessàries que gairebé resulten inajornables.

Els fets són aquí. Tot això, els fruits aconseguits també per la generosa col·laboració econòmica de distintes entitats, associacions i feligresos, serà una realitat tangible, si Déu ho vol i com ja s'ha dit, en el decurs de les Festes del Carme, i més concretament el dia 17, diumenge, en què s'inauguraran oficialment les noves vidrieres, acte que no dubtam que revestirà la major solemnitat.

S'espera, com no pot esser d'altra manera, l'assistència massiva de feels que, amb la generositat que els caracteritza aportin el seu òbol i ajudin a l'objectiu de dur endavant tots els projectes planificats.

Ens trobam a les portes del cinquantenari de la fundació d'aquesta comunitat com a Vicaria in Càpita, així mateix celebrarem, el proper 18 d'agost, el 38è. aniversari de la benedicció del temple. Creim que val la pena conservar allò que aixecaren els nostres majors, tant per a ells mateixos com pel nostre propi bé i el dels nostres descendents. A.M.D.G.

retalls

- Capdepera està més a prop de Menorca que no de Palma. Quan es parla de meteorologia, nosaltres anam amb Menorca. Quan parlem, la nostra pronunciació és semblant a la de Menorca. Fins i tot tenim costums semblants als de Menorca. Iniciem la lluita: Volem ésser menorquins!!!

- No és el mateix tenir mal de cap que tenir maldecaps.

- Quan Déu digué allò de "guanyaràs el pa amb la suor del teu front", no ho deixà prou clar. Alguns entenen "guanyaràs el pa amb la suor del front dels altres".

- Cala Rajada o Cala Ratjada? Aquesta és la qüestió.

- Dels deu als vint anys: innocència i passotisme per ignorància.

Dels vint als trenta: ganes de canviar-ho tot.

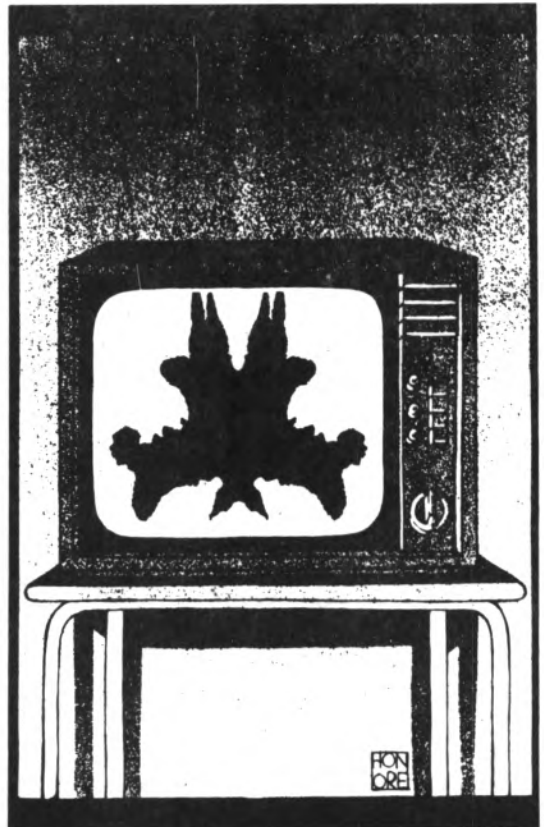
Dels trenta als quaranta: desencís davant la impossibilitat de canviar res.

A partir dels quaranta: passotisme per comoditat.

- Som els millors. Som els primers. D'una temporada a l'altra, més de 2.900 places turístiques noves. Mentrestant, les carreteres i carrers segueixen igual que fan vint anys. Sovint sent "vergüenza ajena", que diuen els forasters.

- Jo em pensava que això de la religió era quelcom més seriós. Resulta que a Catalunya han trobat una imatge de la Mare de Déu, i van i li posen Nostra Senyora de l'Ecologia. No és broma, encara que ho penseu.

ESTISORES

DURANT EL MES DE MAIG...

Han nascut:

José Alejandro Rodrigo Moyá,
de José Antonio i Catalina.
Guillermo Teixeira Mcll,
de Manuel i Antonia.
Matías Marín Schaschke,
de Valeriano i Sabine.
M^a de las Cruces Carmona Moya,
de Teodoro i Mª Dolores.

S'han casat:

Francisco Ortigosa Ramis
amb Virtudes Jiménez Verdejo.

Han mort:

Joan Vicenç Pastor.
Esteban Muñoz Holguera.
Lydia Braun.
Vladimir Ruzic.
Willy-Leonhard-Holder Krojby.

EL CEMENTERI CIVIL

11.- LES NOVES CREENCES

A mitjan segle XIX, fruit dels canvis socials, de la substitució d'una societat agrària per una de burgesa, neixen als països centre-europeus unes noves ideologies religioses o creences que intenten explicar i donar solucions a unes noves inquietuts. Així, a l'any 1848 neixia un moviment amb una teoria materialista de la vida, era el comunisme; aleshores, en el mateix espai físic i independent, neixia un moviment en sentit contrari, amb una teoria espiritualista de la vida, era l'espiritisme. Ambdós moviments s'extingueren ràpidament (1).

L'espiritisme era una religió amb una càrrega social important ja que interpretava, doctrinàriament, qüestions com el treball, el progrés, la igualtat social, la llibertat, la justícia. Un gran literat francès, Víctor Hugo, fou espiritista, i destacà no sols per les seves inquietuts religioses sinó, també, per les activitats polítiques en favor de les capes més pobres de la societat.

VÍCTOR HUGO

L'espiritisme distingia entre cos i ànima, entre món terrenal i món espiritual on vivien els esperits. Els esperits, sobretot els inferiors, és a dir, els indignes, immorals, innobles i dolents, es podien encarnar; l'ànima no era més que un esperit encarnat que vivia dins un cos amb la finalitat de perfeccionar-se moralment. La moral dels esperits superiors es resumia en una màxima ben evangèlica: Fer amb els demés el que voldries que et fessin a tu, fer el bé i no el mal (2).

La filosofia espiritista era clarament positivista, analitzava uns fenòmens suposadament reals per tal de treure'n unes conclusions, uns principis. Conseqüentment, la conversió a l'espiritisme passava per tres períodes: primerament calia tenir unes experiències espiritistes; per això s'havia d'assistir a unes reunions, amb poc públic i seleccionat, on un intermediari anomenat "medium" intentava posar-se en contacte amb els esperits, els quals, si era possible la comunicació, es manifestaven mitjançant el "medium" o amb fenòmens estranys i sorprenents com eren renous, cops, moviments d'objectes i d'altres. Després de

comprovar la seva existència s'havia de raonar i conèixer les ensenyances dels esperits, això és, l'espiritisme. Finalment, calia aplicar les ensenyances.

El caràcter privat, quasi familiar, de les pràctiques espiritistes, fa ben difícil, per manca de dades, de seguir la seva evolució històrica. Els primers grups espiritistes locals es formaren entre 1880 i 1890, uns anys després de la formació de la comunitat evangèlica, dins la qual provocaren una ruptura; un grup format pels membres més cults es passà a les creences espiritistes. Des d'un principi s'organitzaren per rebre informació i propaganda i criticaren fortament la doctrina catòlica i el clergat pel control i domini que exercien sobre els feels. Eren partidaris del cementeri civil.

Perquè la doctrina espiritista s'extingués tan àmpliament fou necessari que les idees populars sobre la naturalesa de l'home i el sentit de la mort ho permetessin, és a dir, que calia distingir entre cos i ànima i creure en un més enllà amb uns ésser immortals vinculats de qualque manera amb aquest món.

A començament de segle, quan encara s'enterrava al voltant de les esglésies, el cos i l'ànima humana formaven una unitat; després, a rel de la construcció del cementeri rural, començaren a distingir entre cos (cementeri) i vivències espirituals (església). Eren els primers crivells. A finals de segle ja era gairebé una ruptura. Un canvi social que també influí en aquest procés fou la desmembració de l'ampla comunitat familiar agrària, quasi tribal, en uns grups familiars reduïts; conseqüentment, l'afectivitat i les necessitats humanes, que abans es repartien entre un gran nombre de membres, quedaren concentrades sobre unes poques persones que es tornaren insubstituïbles, irremplaçables.

Si bé aquest procés social fou generalitzat, els qui més ho patiren foren els nombrosos immigrants que, de bell nou, havien de lluitar per tenir una llar i formar una família. Sobretot, entre aquesta gent, la pèrdua d'un membre representava una ruptura sentimental i material.

Encara que els canvis socials arraconassin les velies creences, els catòlics no deixaren d'enllaçar món terrenal i món espiritual. Ens ho demostra no tan sols el culte als avantpassats sinó també la devoció, aleshores molt popular, per les ànimes del Purgatori, o expressions de condol tan significatives com "al Cel el vegem". Amb aquests cultes foren popularment reforçats els vincles espirituals entre ambdós móns, compensant la sensació de ruptura.

Els evangèlics tenien bastant més clara la separació entre cos i ànima; les bones obres terrenals no bastaven per salvar-se; el que més importava era cuidar la part espiritual, la fe. El sentit de la vida consistia en viure sempre preparats per rebre la mort i salvar l'ànima.

L'espiritisme participà d'ambdues concepcions religioses (3); va néixer en els països europeus on convivia les dues religions. Segons Philippe Ariès (4), una de les raons que expliquen la favorable acollida que tengué l'espiritisme en els països protestants fou la comunicació que establí entre els vius i els seus avantpassats.

Mentre uns gabellins actualitzaven i intensificaven les inquietuts religioses, altres seguien el camí contrari, és a dir, abandonaren les pràctiques religioses i moltes de les inquietuts espirituals, substituint-ho, en lo possible, per unes creences més secularitzades i materialistes.

L'amo en Joan Sancho "Coll" ens ho explica (5): "En aquest temps també feren el far (any 1856); la major part dels treballadors eren externs, com també ho eren molts de mariners, telegrafistes i altres. Tots duïen les costums del seu país i, per tant, les nostres canviaren bastant. Aquesta aplegadissa obligà a posar tavernes que després es tornaren casinos o cafès; els del país estaven empegueïts d'entrar-hi, abans miraven si ningú els veia, però la costum ha arrelat tant que tothom hi va. La major part d'aquests externs bravejaven d'increduls".

Certament, aquella vida aventurera, desconnectada dels costums locals, amb alguns aspectes escandalosos com ho eren els jocs de sort, cartes, begudes alcohòliques, flastomies i un parlar desenfrenat, marcava bé les diferències i la diversitat de camins. L'etimologia d'una de les flastomies aleshores ben popular, els "vatues", era la d'un senzill "Vot a Déu", això és, una promesa que se carregava en sentit negatiu per l'intenció o expressió del qui la deia, ja fos un jugador excitat per un cop de mala sort o per un contratemps (6).

Els materialistes racionalitzaren el seu món arraconant les creences espirituals; per això, els seus actes perdien el sentit transcendent, la vida s'esgotava en aquest món. Una expressió de condol sense cap referència de caire transcendent és, per exemple: "T'acompany en el sentiment".

Aquestes noves creences, espiritistes i materialistes, provocaren ben pocs enterraments civils i es produïren ben entrat el segle XX.

12.- ...I CAIGUEREN ELS MURS DE LA INCOMPRESIÓ

En cent anys, l'estil de vida i les creences han canviat moltíssim, han donat un tomb. Actualment, l'aspecte més significatiu de la nova cultura funerària és l'arraconament de tot el que recorda la mort. Hem canviat tant l'aspecte del cementiri que, gairebé, sembla un jardí. El color negre, que abans era un signe de dolor, de no viure, ha perdut el seu antic significat, convertint-se, últimament, en el color de moda, expressant vitalitat i elegància.

Actualment vivim pensant en aquesta vida, tothom desitja ésser sempre jove i mantenir-se sempre actiu. Aquesta materialització de la vida ha desplaçat la mort de la perspectiva quotidiana i ha enterrat els conflictes espirituals.

Des de fa uns quinze anys, el cementiri civil i el catòlic són tot un. Uns anys més tard, devers 1982, amb el primer ajuntament democràtic, qualcú del poble amb memòria històrica, s'igierí que es canviàs el rètol de "Cementerio Catòlico" pel de "Cementerio Municipal". Amb aquest canvi de nom concluïa una conflictiva etapa de la nostra història i queien, definitivament, els murs de la incomprensió política i religiosa.

PEP TERRASSA

- (1) A vegades, els extrems se toquen, sobretot quan són fruit d'una mateixa època i espai, com és el cas. Per això, algunes persones del poble han assumit, més o menys públicament, ambdós "extrems".
- (2) Les creences espiritistes exposades estan recollides de "El libro de los espíritus", de Allan Kardec. Visión Libros. Barcelona 1979. Aquest llibre fou prou conegut entre els espiritistes gabellins, ja que Allan Kardec va ésser el gran divulgador i creador d'aquest moviment.
- (3) Sense la comunitat evangèlica, l'espiritisme, possiblement, no hauria arrelat a Capdepera.
- (4) Ariès. "El hombre ante la muerte". Edit. Taurus. 1983. Pàgs. 377-391.
- (5) Història de Capdepera. Cap Vermell. Nº 54, juny 1985.
- (6) Gabriel Llompart. Revista "Pobles". 11.03.1988.

EL CARME 88

PROGRAMA D'ACTES

De dia 4 a dia 8

De 16 a 18 hores

En el Moll, TALLER DE MASCARES i altres treballs, per a nins i nines.

Dia 9, a les 19'00 hores Plaça de l'Església

Concentració i sortida del tradicional PASSACARRERS, amb les màscares que s'hauran fet durant la setmana, caparrots, BANDA DE CORNETES I TAMBORS i membres de la BANDA DE MÚSICA (en pla "marxós"). Premis per a les tres millors comparses: 15.000, 10.000 i 5.000 pessetes.

a les 22'00 hores A "Sa Residència"

PREGO DE LES FESTES. Ens parlarà n'ANTONI GARAU GARAU, que fou capellà de Cala Ratjada i gran impulsor d'aquestes festes. A continuació, GRAN CONCERT DE PIANO, per ANTONI BESSES, prestigiós solista i catedràctic del Conservatori de Música de Barcelona.

Dia 10, a les 19'30 hores En el Moll

Sortida del I SEMI MARATO DEL CARME (21.097) metres. Importants premis en metàl·lic i trofeus. Totes les categories. Informació i inscripcions: JAUME FUSTER (Tel. 563981), BARTOMEU GARAU (Tel. 563203) i OFICINA MUNICIPAL DE TURISME (Tel. 563033)

L'arribada està prevista a les 20'30 hores, aproximadament.

Dia 11, a les 19'30 i 21'00 hores Club S'Auba

Eliminatòries del III CAMPIONAT "EL CARME" DE BASQUET. Equips participants: GAVINES AFUADES, ES PUIG CEGUER, ES MOLL i FESTOSOS.

Dia 12, a les 22'00 hores Saló Parroquial

La taula rodona del Carme. Tema: URBANISME, SEGONA PART (El conte de mai acabar). Hi participaran membres de distints partits polítics i especialistes en el tema. Moderador: PACO GALIAN.

Dia 13, a les 22'00 hores Església Parroquial

MAGNÍFIC CONCERT, amb intervenció de la CORAL "S'ALZINAR" i del duet format per MATEU J. VIDAL (clavicèmbal) i XAVIER CARBONELL (flauta)

Dia 14, a les 22'00 hores En el Moll

Vetlla de festa i bulla per a nins i grans. Actuació del reconegut grup ESTUDI ZERO, que posarà en marxa el muntatge "XAPUZEROS". Diversió assegurada.

Dia 15, a les 21'00 hores

SOPAR DELS MARINERS. Apuntar-se, com sempre, a la Casa del Mar.

a les 22'00 hores En el Moll

V TROBADA DE BALL DE BOT, amb participació de grups locals i de la comarca.

Dia 16, a les 8'00 hores En el Moll

L'inevitable berenar de coca dels mariners.

a les 10'00 hores En el Moll

Fireta, jocs i cucanyes, per a nins i joves.

a les 20'00 hores En el Moll

MISSA DEL CARME. La imatge de la nostra Patrona sortirà de l'Església a les 19'45 hores.

a les 21'00 hores

PROCESSO MARÍTIMA DEL CARME, en el decurs de la qual s'amollarà un CASTELL DE FOCs D'ARTIFICI.

a les 22'30 hores En el Moll

Actuació dels millors, és a dir, d'ELS VALLDEMOSSA, i ball amb la revelació del 88: repetició de l'ORQUESTINA D'ALGAIDA.

Dia 17, a les 10'00 hores En el Moll

Sortida de la X CURSA POPULAR DEL CARME, per a totes les categories. Informació i inscripcions a la Casa del Mar.

a les 11'00 hores En el Moll

III TRAVESSIA DEL MOLL NEDANT.

a les 17'00 i 19'00 hores Club S'Auba

Partits per als tercer i quart lloc i gran final del III CAMPIONAT "EL CARME" DE BASQUET.

a les 21'00 hores En el Moll

Cloenda de les Festes. Actuació del C.C. BANDA DE MÚSICA DE CAPDEPERA. Llet freda i coca per a tothom

CONVERSES

Feia temps que teníem ganes de parlar amb el cap de la Policia Municipal, JUAN TERRON MEJIAS. Per bé o per mal, la seva incorporació significà un canvi important en el sobreviure dels "municipals". Uns criteris més professionals, independentment d'algunes actuacions discutibles, han presidit el quefer de la policia local des que el Sr. Terrón se'n féu càrrec. Perquè "Cap Vermell" no ha dubtat de criticar tot el que ha cregut criticable, també és bo per servir de pont, en la mesura de les seves possibilitats, entre la Policia Municipal i els ciutadans a qui ha de servir. Aquesta és la pretensió de l'entrevista que hem fet al Sergent Terrón.

QUINS SON ELS PROBLEMES MÉS GREUS A QUE HA DE FER FRONT LA POLICIA MUNICIPAL, I VOSTRE COM A CAP QUE N'ES?

Bé, un dels més greus problemes ve donat pel canvi tan brusc que es produeix de l'hivern a l'estiu. Durant l'hivern la nostra tasca és gairebé preventiva, però durant l'estiu l'activitat és frenètica, ens veim constantment desbordats. Durant l'estiu hem d'intentar mantenir un ordre públic força conflictiu, hem d'intentar regular un tràfic sobresaturat, hem de de vetllar pel compliment de les Ordenances Municipals, en fi, hem de fer tot el que està de la nostra mà perquè la convivència continuï essent possible.

PER DUR ENDAVANT AQUESTA TASCA, COMPTA AMB EL PERSONAL SUFICIENT?

El personal mai és suficient, per molt que n'hi hagi. Durant l'hivern som deu guàrdies, un cabo i jo mateix. Ara, durant l'estiu som vint-i-cinc, comptant amb els auxiliars contractats temporalment. Teòricament, per la població censada, això hauria d'ésser suficient. Evidentment, per al total de població de fet durant la temporada estiuenca, la cosa ja canvia. Segons els estudis més fiables, serien necessaris de 1'6 a 1'8 agents per cada mil habitants. Crec que aquesta proporció no s'acompleix, i no ho dic en to de queixa, sinó com a simple constatació d'un fet.

COM VOSTRE MATEIX HA INSINUAT, UN DELS PROBLEMES QUE ELS DEU DONAR MÉS MALDECAPS ES EL DE L'ORDRE PÚBLIC. SEMPRE HI HAURA CIUTADANS QUE TROBARAN QUE S'EXTRALIMITEN EN LA SEVA ACTUACIÓ, I D'ALTRES QUE TROBARAN QUE NO FAN RES. ENS EN PODRIA PARLAR D'AIXO?

Evidentment, no es pot evitar que l'opinió pública pensi que ens passam o que no arribam. És qüestió d'opinions. Jo no diré que la nostra actuació no sigui millorable, ni que no hi pugui haver actuacions i conductes individuals censurables. Jo el que intent, coneguent com conec el personal a les mesves ordres, és frenar els qui per caràcter tenen tendència a "passar-se". De qualsevol manera, pens que alguna actuació aïllada no pot servir per qualificar l'actuació general de tot el cos de la Policia Municipal. La norma nostra és la de la moderació. Hi ha unes lleis i unes normes que s'han de complir, que s'han de fer complir en tot cas, però amb bones maneres, sense perdre els modals, a través del diàleg. La força no és el millor sistema per fer complir les lleis.

UN ALTRE DELS GREUS PROBLEMES DEL MUNICIPI, TAMBE APUNTAT PER VOSTRE, ES EL DEL TRAFIC. ESTAMB DEFINITIVAMENT DESBORDATS? NO HI CAP MENA DE SOLUCIO?

Efectivament, aquest és un problema que ens dona molts de maldecaps. El parc mòbil augmenta constantment, i durant l'estiu molt més, però els carrers segueixen essent els mateixos, l'espai públic no s'estira com si fos de goma, malauradament. Però no vull ésser derrotista i pensar que ja s'ha fet tot el que es podia fer. Altrament, crec que les coses, si no solucionar-se del tot, sí que poden millorar. En primer lloc, jo m'atreveria a demanar als usuaris que vagin perdent el costum de voler anar amb el cotxe fins al portal de ca seva, o de l'apotecaria, o del banc, o d'allà on sigui. Hem d'aprendre a utilitzar el cotxe quan realment fa falta. Després ens trobam amb barris que absorbeixen gairebé tot el tràfic i d'altres infrutilitzades. Dins Cala Rajada mateix, hi ha carrers pràcticament intransitables i d'altres que no són utilitzats. Jo estic fent un estudi de tota la problemàtica per tal de reordenar la circulació de Cala Rajada. A Capdepera, és distint, el problema més greu ens ve donat pel fet de que la carretera PM-715 travessi el poble. La solució vendria donada per una via de circumvalació capaç d'absorbir aquest tràfic. El Carrer Roses no deixa de ser un carrer del poble, amb veïnats i nins que hi juguen; aleshores, no crec que aquesta tampoc sigui la solució definitiva.

CONVERSES

EN QÜESTIÓ DE TRAFIC, ESTAM ASSISTINT A CANVIS CONSTANTS EN LA SENYALITZACIÓ DELS NOSTRES CARRERS, COSA QUE CAUSA MOLTA CONFUSIÓ. PER ALTRA PART, AL EN ALGUNS PUNTS MOLT CONCRETS, LA SOLUCIÓ PODRIA VENIR DONADA PER LA SEMAFORITZACIÓ. QUE ENS POT DIR AL RESPECTE?

Pel que fa a la primera part plantejada, és cert que a vegades es produeixen canvis, sempre cercant el que creim millor i partint del que ja coneixem i dels nostres propis errors. En qualsevol cas, quan es tracta d'un canvi important, per bé que jo faig els informes necessaris, l'última decisió és dels polítics, es la Comissió de Govern de l'Ajuntament la qui decideix el que és millor per a la circulació del poble. Pel que fa a la segona part de la pregunta, jo també seria partidari de la senyalització amb semàfors d'alguns punts conflictius del carrer Elionor Servera. Jo no en tenc constància oficial, però crec que alguna cosa s'ha fet o s'està fent al respecte, per bé que aquesta és una qüestió que no pot resoldre l'Ajuntament de manera unilateral ja que la Conselleria d'Obres Públiques també hi té competència. He de dir, finalment, i sortint al pas d'algunes opinions que he escoltat i he llegit, que crec impossible la peatonització del carrer Elionor Servera, per moltes circumstàncies.

¿NO CREU QUE LA TRADICIONAL FIGURA DEL "MUNICIPAL" S'HA ANAT DISTANCIANT DEL PÚBLIC I QUE LES RELACIONS ARA SÓN MÉS FREDES I DISTANTS?

Resulta difícil mantenir un contacte més estret amb la gent, degut a les circumstàncies que imposa el ritme de vida actual, però jo no reneg de treballar en el sentit de donar-nos a conèixer més i millor als ciutadans. La gent ha de saber que pot comptar amb nosaltres, que estam al seu servei. Tenim l'obligació d'aconseguir que es vegi en nosaltres uns conciutadans i uns amics en els que es pot confiar.

MOLTES GRACIES, SERGENT TERRON. ESPERAM QUE AQUEST ENTREVISTA SERVEIXI PER DONAR A CONEIXER MILLOR LA NOSTRA POLICIA MUNICIPAL.

Jo també ho esper i agraesc que ens hàgiu obert les portes de la vostra revista. He de dir que admir profundament tots els moviments culturals, com el que representa "Cap Vermell", que intenten dinamitzar la vida local i revitalitzar els aspectes més interessants de la cultura d'aquesta terra.

FLETAIRES (D'ARAGÓ)

Ara ve Nadal i menjarem torró. No, no ens hem equivocat. el que vénen són les festes del Carme i tendrem l'oportunitat de presentar en directe els FLETAIRES (d'Aragó) a l'esplanada del Moll.

L'origen i evolució d'aquesta banda no deixa de ser curiosa, tots els crítics musicals coincideixen en afirmar que els FLETAIRES (d'Aragó) seran la gran revelació del mercat discogràfic espanyol el pròxim hivern. Podríem dir que la gira promocional de la banda comença a Cala Ratjada. Però serà millor que ells ens ho contin...

- Començarem com tants d'altres ..., un grup d'amics que es reuneixen per fer música, de mica en mica, sense adonar-nos, començarem a tocar en públic, primer Saragossa mateix, després sortirem a pobles veïns, arribarem fins a Logronyo a on, per sorpresa nostra, agradarem bastant. Baixà gent des de San Sebastià a escoltar-nos i ens parlàren de contractes, gravar discs, i tot això. Acabarem actuant a Donosti i per tot el Cantàbric. Per allà, al Nord, ens coneixen bastant.

-I ara pel que sembla, voleu esser coneguts per tot arreu.

-I ara, pel que sembla, voleu esser coneguts per tot arreu.

-Aquest estiu em començat una gira que ens durà pràcticament per tota Espanya. Les fites claus son Barcelona i Madrid, on presentarem el primer LP.

-Una companya de promoció com la de les grans estrelles...

-Sí, i nosaltres som els primers sorpresos. Arribà un moment en que havíem de decidir, deixar la música i tornar cadascun a casa seva, o bé continuar en pla professional. I vist que pràcticament ens empanyien, que a les actuacions cada vegada acudeix més gent i la crítica ens anima, no tinguérem opció. Aquest èxit no l'esperàvem cap de nosaltres.

-Sabem, que a part de vosaltres, continuament hi ha canvis a la formació. Podria ser una de les claus de l'èxit?

-La base som nosaltres cinc, però sempre ens acompanyen altres músics. D'aquesta manera tenim més possibilitats, podem experimentar més formes musicals. Quan toques amb altres és una experiència enriquidora i a més aprens molt.

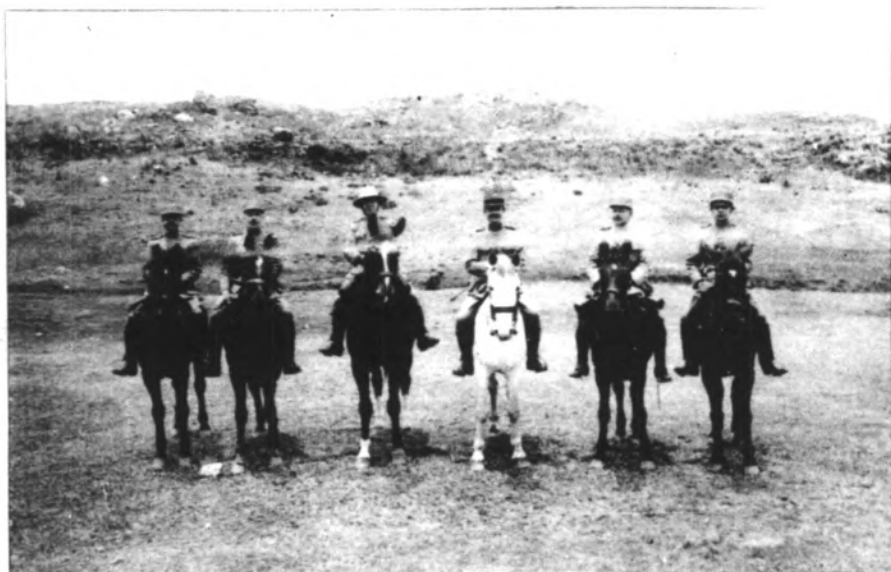
-Si haguéssiu de definir la vostra música, com ho farieu?.

-Es difícil respondre aquesta pregunta i la ens han feta moltes vegades. La nostra formació bàsica és de conservatori, música clàssica, i aquest fet es nota. Els crítics diuen que per bé, que li dona un caire especial al que feim. Aquesta pregunta l'han de respondre els crítics, no nosaltres.

-Com veis el panorama musical?.

-Molt bé. De fa uns anys ençà hi ha grups de vertadera categoria, molt importants i de gran qualitat. Potset falta projecció internacional i seria una llàstima que certs grups no sortissin a l'extranger. Grec que tenim un dels millors musicals més alts d'Europa.

Els FLETAIRES (d'Aragó) i més, a les festes del Carme.

COL·LABORACIONS

Capdepera, lloc de Déu

Quan la primavera està a punt de cedir el lloc a l'estiu, els paratges de Capdepera transparentes tanta llum i tanta pau que són un llibre obert que parla de Déu.

Mirau si no el Puig de S'Aliga i Es Telegrafo des de Ca'n Patilla a mitjan capvespre d'un dia de finals de maig. Amb quina suavitat el Coll de Marina cavalca entre els dos com si fos una hamaca dins el pinar. Cap violència de formes, cap color estrident, tot sembla que descansa entre verds i grocs d'una varietat riquíssima.

Si voleu conèixer Capdepera com un poble obert a la pau i a la llum de la natura, pujau a damunt les muntanyes de Sos Sastres des de Son Terrassa, cap al Coll de Ses Buïnes. Mai la nostra plana pareix tan gran i ampla. Cases de fora vila escampades, torres de senyals

o de defensa, sembrats de tot color, oliveres mil·lenàries i ametllers, arbres fruitals de tota casta. I enmig de tot, Es Castell i Vila Roja a sos peus, com una cinta blanca al vol, com la cua d'un estel.

Qui viu conscient dins tals paratges no pot voler mai bregues, li toca ser persona d'acollida, il·luminada d'esperança.

L'oratge de primavera enmig d'un sol calent contrasta i equilibra els esperits. La terra i el vent s'agermanen per formar un compost harmònic, del qual el signe n'és el Puig Seguer. Seguer de cega o de seure? Per a mi, avui, de seure a pler, mirant la riba i la mar de Llevant. Amb aquesta ribera de Cala Gat fins a Na Blanquera d'Es Provençals, són pocs els paratges que hi puguin competir. Es Puig Seguer ho presideix, des d'uns costers que pugen lenta-

ment, com una galta de núvia, portant a sobre corona i pedreria.

Vist de dalt, Capdepera és un Castell d'on penja Vila Nova. La llumb de Llevant, calenta i clara, s'estrena contemplant aquest Castell. Llumb rogent i encisadora, que porta missatges de la nit i que fa tornar vermelles les murades com galtes de donzella quan escolta el primer amor.

A un racó del terme, vora la mar, veïnat de la paret que fa partió entre Artà i Capdepera, entre Sa Cova i Sa Mesquida de Baix, una colònia de peonies conserva la tradició feel de florir cada primera quinzena d'abril. Són flors color de rosa, amb un perfum salvatge

superior al de la rosa i el clavell plegats. Són flors que volen ombra i aire salabrós. Són una fita dins el Corral de Ses Cabres, que saluden amb alegria nova tot pelegrí que posa peu dins el nostre terme per aquella vorera de mar vestida del groc plomós de les camamilleres. Aquell paratge solitari i net és un temple obert a Tramuntana que guarda les petges dels primers pobladors de l'illa dins talaiots i coves.

Capdepera, lloc on l'esperit es trempa, a to amb l'harmonia que el Creador hi va vessar com a torrent de pau.

Llorenç Tous
Capdepera, juny 1987

LLOCS DE VENDA:

- Els dos estanys de Capdepera
- Llibreria L'Orient
- Llibreria Cala Rajada
- Casa del Mar
- Es Sitjar

CAPDEPERA - CALA RAJADA

contraportalet

EL CASTELL: UNA GRAN OPORTUNITAT

Després d'unes vacances que crec merescudes, a la meua terra, torn a Cala Rajada per tal de reintegrar-me al lloc de treball, pas per la Plaça dels Pins, veig l'enfilall de telèfons, la construcció d'una gabietta d'informació i urinaris, i el cor em salta d'alegria. Què lluny queden aquells capricis de places milionàries! El sentit comú s'ha imposat, la raó ha triomfat i es fuig de projectes quimèrics i megalòmans.

Emperò, no és de places que vull escriure, sinó del Castell i la seva anual i repetida festeta. Un dels actes programats, i desgraciadament dut a terme, fou una taula rodona a la que, per descomptat, no hi vaig assistir, però que la puc retratar trista i avorrida. Tenc la llista dels assistents, tots "presuntos implicados", que quedarà per a la posteritat i que no dubtaré d'utilitzar si ve del cas. I és que acudir a segons quins llocs no duu res de bo.

El Castell no interessa a ningú, però n'hi ha que es senten en l'obligació, anau a saber quins recòndits complexes psicològics amaga aquesta obsessió, en l'obligació dic, de fer alguna cosa amb ell. De moment, organitzen una festeta anual i volen fer de la Casa del Governador un museu, si troben res que mostrar i hi ha algú que pugi a veure-ho. I és que el Castell, què hi farem! no desborda rius de passió.

Si es vol tensar la corda i que el Castell sigui cosa de tots, res més fàcil. Habituar la Casa del Governador com a bar, per poder-hi prendre un cafetet a l'hivern i una cervesa a l'estiu, també una botiga de souvenirs de pauma i rosaris missioners. Tot seguit es fundarà la corresponent Associació de Veïns del Castell, amb dret i orgues per explotar els negocis allà instal·lats, crearà llocs de treball i es faran interminables reunions per posar-ho tot a punt. Sortiran, és clar, els qui s'hi oposaran, anau a saber per quins pintorescs motius, que animaran la festa i el Castell serà quelcom viu en el coret dels gabellins.

Si hi ha més ambició i ganes, propòs la construcció d'un hostel-parador "Castell de Capdepera", amb l'antuència del Ministerio de Turismo, el Consell, el Govern, etc. etc., anam embolicant la troca, el GOB els del Patrimonio Artístico si oposen, es fan campanyes a favor i en contra, taules rodones concurredíssimes, sortim per l'Informatiu Balear, els advocats preparen assenyades argumentacions en base a múltiples i variades lleis, etc. Mentre els gabellins mantendran acalorades discussions sobre si sí o si no, alguns que fa anys que no hi pugen, al Castell, inclús hi aniran i, vulgues no vulgues, haurem tocat la fibra íntima que farà del Castell una cosa nostra.

E L P O R T A L A

(que ho vol ésser de l'hostal-parador "Castell de Capdepera")

TORNEM-HI TORNA-HI

EL CONCURS DE
"CAP VERMELL"

TORNEM-HI TORNA-HI

TORNEM-HI TORNA-HI
A LES ACAMPADES

ooooooooooooo JA ESTÀ TOT ENLLESTIT, O QUASI TOT, PERO COMENCEM JA:

ooooooooooooo

1.- A aquesta foto, quanta gent hi ha que duu capell?

TORNEM-HI TORNA-HI, segur que no "lo" esperaves.

2.- Sucarem una mica més la foto: Sense comptar amb el que feia la foto en qüestió ni la possible gent embarassada, què hi ha més, mascles o famelles?

TORNEM-HI TORNA-HI, la solució a l'atur: vivenda i delinqüència.

3.- Darrera mirada a la foto. Haureu observat l'estranya manera de fer mamballetes d'en Tomeu Alvarez, però, qui és la que camina amb una ma en el cul?

TORNEM-HI TORNA-HI, la recompensa del qui no cerca premi.

4.- I bé, amb les acampades. Quants d'atlots/es hi anaren l'any passat, entre els dos torns?

TORNEM-HI TORNA-HI, per començar i per acabar.

5.- Quina és la sorpresa de les acampades per enguany?

TORNEM-HI TORNA-HI, aquesta si que no la vos esperaveu, eh?

I ARA LES SOLUCIONS DEL MES D'ABRIL

1.- La de na Maribel Magaz Díaz

2.- Isabel II

3.- Nº 34'3773

4.- Mystère

5.- No

CAP CARTA ENCERTADA, CAP GUANYADOR, CAP VERMELL

NOTA: Com que no hi ha ésser vivent
capaç d'endevinar les cinc preguntes,
el premi serà desorbitat,
arribant a les 5.000 "castanyes".

I és que ja es diu:
"Qui en sap en sap,
i qui no llegeix Cap Vermell"

ALIORNA, QUI SE'N VA NO TORNA

esports

Aquest mes, la crònica esportiva de "Cap Vermell" s'havia de dedicar completament al bàsquet. Aquesta era, al menys, la meua intenció. Però hi ha vegades que, degut a les circumstàncies, un no pot fer allò que s'havia proposat. Aquesta vegada es tracta de circumstàncies esportives, que m'impedeixen dedicar aquestes línies al tema previst.

En dates passades, com ja sabreu, es celebrà una assemblea extraordinària de socis del C.D. Escolar. Dies abans de l'assemblea vaig estar parlant amb en Pep Gallego, qui me va explicar lo complicat que veia el futur del Club si es confirmava la dimissió de la Junta Directiva encapçalada per Pere Morey. No tant per la dimissió en si com pel fet de que no es ves gent disposada a continuar la tasca. En Pep Gallego i en Vicenç Nadal varen mantenir uns contactes amb gent del col·lectiu "Garballó", del que jo form part, per tal que assistissin a la reunió. Entre socis i directius no varen passar de vint persones, número ridícul es miri com es miri. En Vicenç Nadal va llegir la memòria de la temporada passada, repassant totes les seccions i categories. A continuació, en Baltasar Moyà donà compte de la situació econòmica, amb un saldo negatiu de 1.400.000 pessetes, aproximadament. En Pere Morey es dirigí als assistents per manifestar la seva desil·lusió i desànim davant la manca de col·laboració rebuda. Va posar el seu càrrec a disposició dels socis, i a continuació feren el mateix la resta de directius.

Ara, l'Escolar ha quedat en mans d'una Junta Gestora encapçalada per jo mateix. Aquesta Gestora ja ha mantengut distintes reunions per elaborar un pla de feina que permeti, com a mínim, començar la temporada 88-89 amb garanties. El primer que s'està fent és confeccionar la futura plantilla de jugadors, entrenadors, delegats d'equip, etc. També s'ha posat en marxa la campanya electoral, quedant obert el termini de presentació de candidatures.

La Gestora ha elaborat una declaració de principis, dirigida a socis, simpatitzants, amics i col·laboradors del Club. És la que segueix a continuació:

Apreciat soci i amic:

A la passada Assemblea Extraordinària del C.D. Escolar vaig esser elegit president de la Junta Gestora. Al mateix temps foren nomenats altres càrrecs, tots ells ocupats per gent disposada a treballar i a lluitar pel club esportiu de la nostra vila.

En el moment de fer-me càrrec d'aquest important lloc de responsabilitat vaig notar un desànim evident en les persones de la junta directiva que dimitia, motivat principalment per la pèrdua de la categoria nacional del primer equip.

La nostra tasca, en aquests moments, a part de servir de pont fins a l'arribada d'una nova junta directiva que surti de les eleccions que es celebraran, és la d'intentar reorganitzar el Club, posant les bases de la futura campanya que tenim ja a l'aguait. La primera cosa en

la que tots hem estat d'acord és en seguir l'importnat treball amb els equips de benjamins, alevins, infantils i regional, esperant que segueixin donant bons fruits.

També és desig de tots donar la importància que realment es mereix a la secció de bàsquet, que tan bons resultats ha obtingut la darrera temporada.

Pel que fa al primer equip de futbol, encara amb el regust amarg del descens, és on pensam que s'ha d'efectuar el major número de canvis. Aquí hem de fer valer aquells fruits de la nostra cantera a què ens referiem. Hem d'aprofitar l'impuls d'aquells al·lots que sentin vertaderament els colors del Club i que entenguin el futbol des de la vessant purament esportiva i no lucrativa. Els hem de donar un tracte directa, humà, intentant formar una verdadera família.

Amb això volem deixar ben clar que tots aquells que tenguin la pretensió de practicar l'esport sota la disciplina de l'Escolar, trobaran les portes obertes, i que el premi que obtindran serà el mateix que aconsegueixi el Club.

Un dels punts més importants en la gestió de qualsevol entitat és la captació de fons. L'Escolar, com a associació esportiva sense ànim de lucre, sobrevisu gràcies a l'aportació dels seus socis, quotes, donatius i altres conceptes com publicitat, rifes, sortejos, etc. En aquest sentit, aprofit l'avinentesa, en nom propi i en el de tota la Junta Gestora, per sol·licitar la vostra col·laboració, esperant que, com a mínim, retireu el vostre carnet de soci.

Segons pareix, la campanya de socis de la temporada passada no va esser tot lo fructífera que s'esperava. Potser no s'insistí suficientment. Si fou així, enguany no hem de cometre el mateix error, si bé ha d'esser cada un, des de la pròpia convicció personal, qui aporti la seva ajuda a l'Escolar.

Els distints membres de la Junta ens repartim la feina de captar els socis que el Club necessita. Si per qualsevol motiu no reps la visita d'algun de nosaltres, pots estar segur que s'haurà tractat d'un descuid involuntari, perquè la teva ajuda és indispensable. Et pregam que en tot moment tenguis present el Club i el què significa per al poble. Intentem fer-lo gran entre tots i donar-li el nom que mereix com a entitat representativa de la nostra vila.

Amb aquesta declaració de principis i sol·licitud d'ajuda, aprofitam per dirigir-nos a tota la població en general perquè se'ns concedeixi l'oportunitat d'intentar lograr que l'Escolar sigui un orgull per a tothom, no sols d'uns pocs, tant per als que són socis, simpatitzants, entrenadors, jugadors, directius i, sobretot, soferts pares que gairebé mai veuen recompensat els sacrificis propis i dels seus fills. No oblidis cap d'ells que el simple fet de lluir els colors de l'Escolar ja ha d'esser motiu d'orgull i d'honor.

A tu, amic que em llegeix, i a tothom en general, gràcies per la teva col·laboració que no dubtam ens faràs arribar.

Ben cordialment,

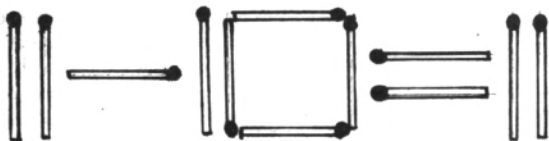
GABRIEL TORRES
President de la Junta Gestora

Passatemps

Heu de col·locar aquestes 16 cartes de manera que a cada fila, columna i diagonal principal hi hagi una carta de cada coll i valor.

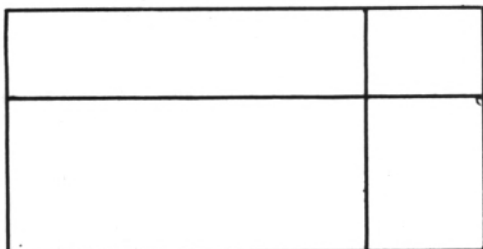
Moguent un llumí, feis que sigui una igualtat.

D'una tirada, juntar els quatre punts amb tres rectes, sense passar dues vegades pel mateix punt i acabant on s'ha començat.

Quants de rectangles hi ha?

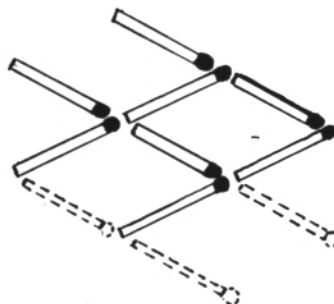

SOLUCIONS ALS PASSATEMPS DEL NÚMERO ANTERIOR

Escacs:

- 1) 1.- ---- . T8R
2.- DxT . T3T Escac i mat.
- 2) 1.- DxP escac . DxD
2.- C7A Escac i mat

Canvi d'orientació del peix:

COM ARBRES DE COSSIOL

(B o n s a i s)

En Toni Julià era, és, home de poques paraules. Sembla no trobar les adequades per expressar-se i s'ajuda de gestos que fan més expressiu el seu llenguatge. Pensaments i sentiments troben en el gest l'expressió màxima. Curós i assenyat sempre, exaltat a vegades. Sap enfervorir-se davant la injustícia; llavors, la seva veu trencada ressona dins el buit de moltes consciències. Observador. Bon observador, retén les imatges que conformen el viure quotidià, la història del seu poble. En sap de les petites il·lusions de la seva gent, de les quimeres, dels desenganys, de les queixes, dels somriures, dels cansaments i de les boires que cairen la identitat del seu tros de país.

En Toni Julià era, és, un home parc en paraules a l'hora d'entaular conversa. Però, per un estrany procés, aquesta parquedat es fon i les paraules li floreixen a la punta del llapis a l'hora d'escriure-les. Li agrada inventar històries, recrear-se en recórrer velles contarelles, adreçar-se en fènyer homes sobre el fenyedor immaculat d'una quartilla. El capti-

va la curolla d'engrescar-se pastant personatges amb el fang de les paraules. Tancat amb pany i clau dins ell mateix, esterrossant vivències, teixint i desteixint teranyines, manlleuant manies i agombols, com un déu antic, gaudeix creant homes a imatge i semblança del seu poble. Estima, pam a pam, la seva terra. I a la seva redossa, impetuós, li ressona el clam de la nissaga. I es dol de l'armassada que assaonen curolles de cervells enfarinats per la incultura dels diners. Es plany de tanta becada. Al pam de terra que ell estima li ha sortit un gep de ferro i ciment.

En Toni Julià era, és, un home escafit en xarrades. Mal orador. Però té la facultat de pensar. Pensa. El cervell fila que filaràs. La floca d'idees enrotllada al cap de la filosa, escabellada. I els fils del pensament torcent-se al giravoltar esburbat del fus. I la balenguera, assabentada de tot l'esdevenir, calla que callaràs. I ell, en Toni, dubta de la seva realitat. I es palpa i es pessiga per esbrinar si ell existeix realment o és una de les seves creacions, un home inventat per retrobar els signes perduts d'identitat. I, com a un cítric, exprimeix el diccionari, cercant paraules per inventar respostes que facin possible rescatar els valors que s'han perdut entre la terrossada del consumisme. I no en troba de paraules per a respostes. Tot són interrogants. Perquè es marceixen, com a flor d'estufa, al primer cop d'aire. Surrealisme. Què és surrealisme? És aquesta societat que l'enrevolta i que es diu racional, o és ell, que pretén d'acomplir una acció revolucionària per trencar-la i canviar els seus valors?

En Toni Julià era, és, un home de grans silencis. De llargs silencis. De meditativs silencis. Mira les coses i els homes amb una atenció seguida. I sap que aquest tros del seu país ja no és el tros del seu país que ell estima. Hi ha hagut un canvi. En profunditat. S'han invertit molts de termes. No és natural la metamorfosi del tros del seu petit país. Sembla que és la granota que es torna cap-gros, i la papallona, crisàlide. S'han volatilitzat els valors de sempre. Hi ha el predomini d'un valor damunt dels altres: els duros. Tot gira al seu entorn. Papallones de llum els anhels, les il·lusions, la conversa, els somnis, el pensament, la galania, l'horitzó, el vou-verivou... Els pecats capitals s'han exiliat al país d'aniràs-i-no-tornaràs. Sols un en resta: la cupiditat. L'observació porta en Toni a la reflexió i cerca noves respostes per a noves preguntes. I li agrada d'ésser

jutge per instruir una causa. Però també li agrada de defensar causes perdudes. Gairebé tots els personatges que ell inventa ho són defensors de causes perdudes. Somiatruïtes. Visionaris. Somiadors d'utopies. Poetes. Enamorats de la vida, d'un pam de terra, del treball que escalonen els dies..

En Toni Julià era, és, un mal parlador. Però bon escoltador. Escodrinia, grata dins les xerrades dels altres, cercant el rerafons que amaguen les paraules. Allò que no es diu, que se calla. Sap mirar dins els ulls de la gent, de la gent que és del seu poble, per trobar-hi, rera les boires d'una mirada, un descontentament, una queixa, una culpabilitat repartida, un dol col·lectiu. Malgrat l'excés i l'abundor de la vida nova, creu veure bategar dins el buit de les consciències una melangia vaga, una tristesa ombrívola i duradora, el desconhort per la pèrdua irreversible d'un bé de tots: la terra. La terra que és mare i és dida de la nostra nissaga. La terra on s'aprofundeixen i d'on se nodreixen les arrels de la nostra casta. La terra que ha estat i és bressol i fossa de la nostra gent. La terra on florí la llengua dels avantpassats. La terra que conforma tots els signes de la nostra identitat. La terra que ha cairat la nostra cultura, que ha inspirat els nostres poetes, que ha enfortit el nostre llinatge, que ha nodrit de virtuts la nostra raça, que és herència i patrimoni dels qui ens precediren, que ha donat caràcter autòcton a les colles d'homes i dones que en ella ha nat i ha viscut. La terra, en fi, que és assentament i vida d'un poble. I aquesta terra l'hem perduda. Encara més terriblement dolorós: l'hem venuda.

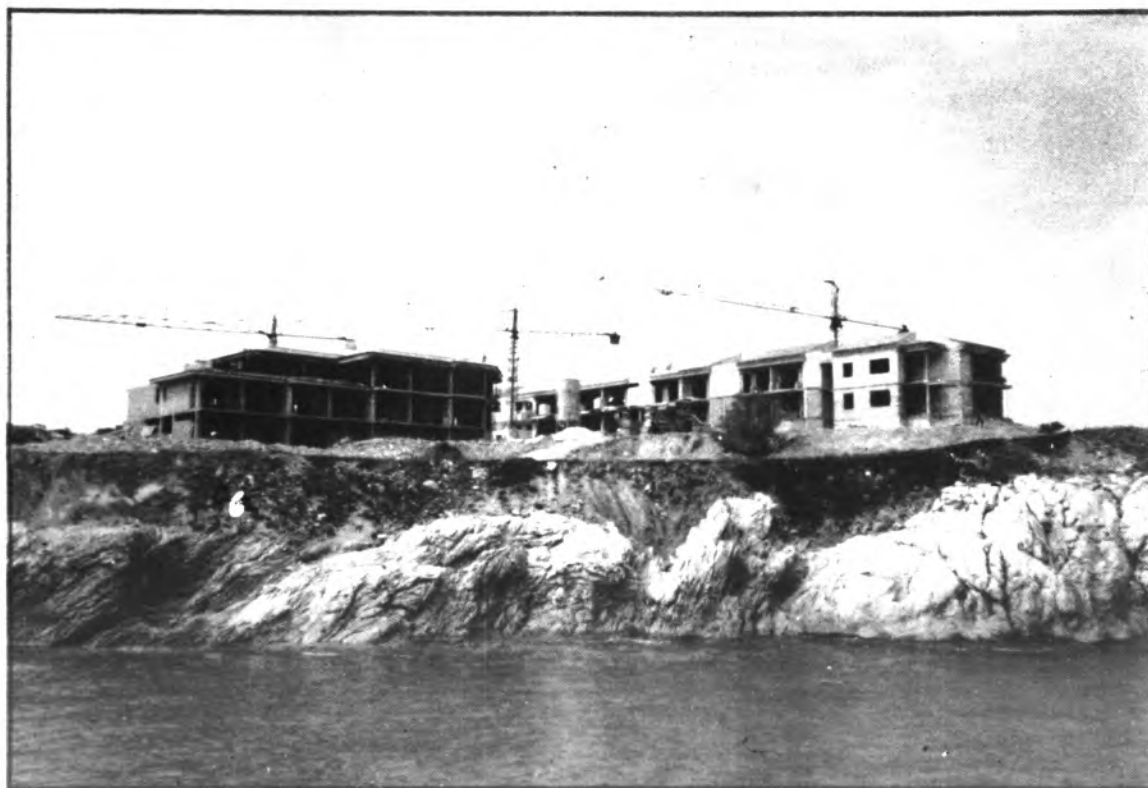
En Toni Julià era, és, mal parlador. I

menys cantaire. Però la seva veu esquerdada s'ajunta, potent, al cor planyívol dels descontents. Retrona, com a bramul fosc de simbomba, per avegonyir consciències, si és que hi ha vergonyes amb capacitat d'avegonyir-se. El tros del seu petit país, els quatre pams de terra que ell estima, s'han venut. Pitjor encara, s'han malvenut. I no pel tòpic plat de l'lentia que, al cap i la fi, seria per necessitats de subsistència, sinó per agombolar-se entre comoditats i luxes. I una pregunta li aflora als llavis: Qui és més culpable, el qui ha venut per comoditat o el qui ha comprat per especular? I el ritme pregon de la simbomba ho crida als quatre vents: El qui ha venut... el qui ha venut... Raó té la simbomba. Els seus bramuls ancestrals són un plor, un plany per les generacions futures. Quan no ens quedi nostre ni un pam de terra del nostre petit país, on clavaran les arrels els fills dels nostres fills? Quina casta d'homes seran? I la balanguera, que fila i fila més enllà del present, contesta a la simbomba: La soca més s'enfila com més endins pot arrelar. I plora la simbomba perquè sense terra no s'enfilirà la soca. Seran com arbres de cossiòl, on les quatre parets de l'habítacle limitaran l'arrelament.

En Toni Julià, que era home de poques paraules, des del cim immaculat de la darrera quartilla, cridà, exterminador:

Homes de pocs sentiments
per la cobdícia de diners,
que no trobau més consol
que omplir-vos el cossiòl
amb els excrements
dels amos estrangers!

JOAN RAI

IMATGES

CALA RATJADA. ARA, CARRER ELIONOR SERVERA.
EN PRIMER TERME, DESPRÉS DEL "CARABINERO",
LA PLAÇA DELS MARINERS.
LA CARRETERA DEL FAR SOLS ARRIBA
PART DAMUNT CA'S BOMBU.
DEVIA ESSER DIA DE FESTA,
LA GENT DE DAVANT CA'N TOMAS VA MUDADETA.
CALA RATJADA. ARA, CARRER ELIONOR SERVERA.